

KONSTRUKCJA NORMATYWNA „DOBRO DZIECKA” I JEJ SĄDOWE STOSOWANIE

Dobro dziecka jest pojęciem międzydziedzinowym w naukach humanistycznych, a w nauce prawa międzygałęziowym. W teorii i doktrynie prawniczej dobro dziecka jest traktowane jako generalna klauzula odsyłająca, będąca częścią przepisu prawnego. Na płaszczyźnie polskiego prawa rodzinnego i opiekuńczego powszechnie mówi się o zasadzie dobra dziecka, która uznawana jest za podstawowe kryterium wykładni przepisów prawa rodzinnego. Tą szczególną rolę konstrukcji „dobro dziecka” wielokrotnie podkreślał w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy.

Celem projektu jest analiza dwóch zasadniczych zagadnień związanych ze stosowaniem wskazanej konstrukcji normatywnej. Po pierwsze, badania mają na celu ukazanie w jaki sposób polska doktryna prawnicza i polskie sądy, a także Europejski Trybunał Praw Człowieka rozumieją treść i postrzegają konstrukcję normatywną „dobro dziecka”. W ramach celu drugiego zostanie podjęta problematyka obiektywizowania treści konstrukcji. Przyjmuję, że obiektywizowanie to proces polegający na przechodzeniu od subiektywnego do zobiektywizowanego rozumienia treści konstrukcji „dobro dziecka” w procesie stosowania prawa.

W toku realizacji projektu zostaną wnikliwie przebadane zagadnienia związane z ustaleniem znaczenia treści dobra dziecka na płaszczyźnie języka powszechnego, prawnego i prawniczego. Ponadto, badania uwzględnią próbę skatalogowania konstrukcji jako zasady prawa, generalnej klauzuli odsyłającej, bądź konstrukcji normatywnej o charakterze mieszanym. Następnym zadaniem badawczym będzie ukazanie roli dobra dziecka w procesie sądowego stosowania prawa, a także odpowiedź na pytanie czy w toku sądowego stosowania zachodzi proces obiektywizowania treści konstrukcji. Podejmując problematykę obiektywizowania należy odnieść się m. in. do zagadnień takich jak: prawa dziecka, zasady prawa, hierarchizowanie konstrukcji normatywnych w systemie prawa, precedensowości odwoływania się do dobra dziecka, kształtowania jednolitości orzecznictwa i pewności prawa, uelastycznia praktyki sądowej. Badania będą obejmowały analizę literatury teoretycznoprawnej i poglądów doktryny prawniczej, aktów normatywnych z różnych gałęzi prawa, a także szczegółową analizę orzecznictwa sądowego. Ponadto, zostanie dokonana analiza porównawcza w odniesieniu do porządku prawa niemieckiego i słowackiego. Z powodu międzygałęziowego charakteru konstrukcji pole badawcze obejmuje judykaty sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, wojewódzkich sądów administracyjnych, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego oraz dla kontrastu międzynarodowego organu sądowego - Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Podjęcie problematyki badawczej wynika z zainteresowań naukowych kierownika projektu. Ponadto, biorąc pod uwagę dotychczasowe dokonania nauk prawnych należy powiedzieć, że wiedza o konstrukcji normatywnej „dobro dziecka” nie jest do końca spójna. Dobro dziecka jest nadal utożsamiane z prawem prywatnym ewentualnie analizowane pod kątem spraw z zakresu przemocy domowej, czy przepisów Konwencji o Prawach Dziecka z 1989 roku. Przedstawione wyniki będą rozszerzone na cały system prawny z powodu międzygałęziowości konstrukcji. Badanie tej tematyki pozwala na kompleksowe i szczegółowe ujęcie problemów w aspekcie teoretycznoprawnym, komparatystycznym i orzeczniczym, a także ukazanie roli konstrukcji normatywnej „dobro dziecka” z zupełnie innej perspektywy, tj. sądowego stosowania prawa, co do tej pory nie zostało uczynione.